

NAJPOGOSTEJŠE NALEZLJIVE BOLEZNI V VRTCU

PATRICIJA ŠERBEL

Organizator prehrane in zdravstveno higienskega režima

POSLANSTVO VRTCA

- Skrb za čisto, varno in zdravo bivalno okolje.
- Spodbujanje zdravega življenjskega sloga (gibanje in bivanje na svežem zraku, igra, zdrava prehrana,...).
- Zagotavljanje higiensko neoporečne ter zdrave prehrane.
- Krepitev in ohranjanje zdravja otrok.

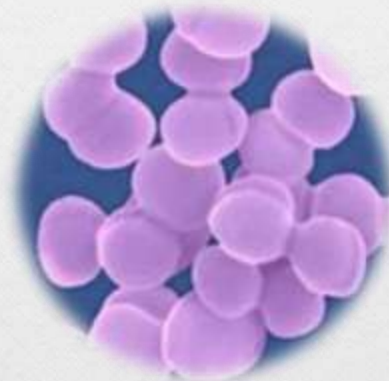
NAJPOGOSTEJŠE NALEZLJIVE BOLEZNI

- Akutne okužbe dihal
- Norice
- Škrlatinka in gnojna angina
- Vnetje očesnih veznic – konjunktivitis
- Slinavka – herpetični gingivostomatitis
- Akutne okužbe črevesja

AKUTNE OKUŽBE DIHAL

- V zimskem času je incidenca akutnih **okužb zgornjih dihal**
 - 1.000 obolenj na 10.000 otrok na teden v starostni skupini 0 do 3 leta
 - 700 obolenj na 10.000 otrok na teden v starostni skupini 4 do 7 let
- Povzročitelji so številni:
 - respiratorni virus
 - rinovirusi
 - virus influenzae
 - virus parainfluenzae
 - adenovirusi
 - coxackie virusi
 - Echovirusi

OSNOVNI UKREPI ZA PREPREČEVANJE OKUŽB DIHAL

- Pogosto **zračenje** prostorov.
- Poostren nadzor nad **umivanjem rok** pri otrocih.
- Otrokom dnevno omogočimo veliko **gibanja** in bivanja na svežem zraku.
- V zimskem času se z otroki **izogibamo obiskovanja prireditev v zaprtih, zatohlih, nezračenih prostorih.**

NORICE

- Inkubacija: 6 do 23 dni.
- Prenos: kapljični.
- **Kužnost:** največja 1 do 2 dni pred pojavom izpuščajev; traja, dokler se vsi izpuščaji ne spremenijo v kraste.
- Otrok naj se v domači oskrbi docela pozdravi, saj v nasprotnem primeru lahko pride do dodatnih, tudi hujših zdravstvenih komplikacij.

ŠKRLATINKA

- Povzročitelj: **beta hemolitični streptokok skupine A**, ki izloča **eritrogeni toksin**.
- **Eritrogeni toksini so trije tipi, ki povzročajo škrlatinko.**
- Škrlatinka mora biti laboratorijsko potrjena (bris v laboratorij).
- Inkubacija: 1 do 3 dni.
- Najbolj obolevajo: 6 do 12 let stari otroci, v kolektivih pa 3 do 5 let stari otroci.

ŠKRLATINKA - izpuščaj

- drugi dan bolezni
- začne v pazduhah in v dimljah ter se nato širi po vsem sprednjem delu trupa, nato pa zajame še vrat in ude
- Dlani + podplati praviloma NI
- Malinast jezik

ŠKRLATINKA IN GNOJNA ANGINA

- Prebolela škrlatinka zapušča **imunost**, ki pa je **specifična** in se nanaša le na tip eritrogenega toksina, ki je povzročil okužbo.
- Bolnik lahko do **trikrat** preboli škrlatinko, ki jo povzročajo **trije tipi** eritrogenega **toksina**.
- Za streptokokno angino lahko človek zboli večkrat.

UKREPI OB POJAVU ŠKRLATINKE IN GNOJNE ANGINE

- O pojavu škrlatinke v skupini **obvestimo starše**.
- Prostor temeljito **prezračimo**.
- Izvajamo vse ukrepe za preprečevanje kapljičnih nalezljivih bolezni.

KONJUKTIVITIS

(vnetje očesnih veznic)

- je **nalezljiva** bolezen, ki jo povzročajo različni mikrobi.
- Bolezen se kaže s **povečanim solzenjem, rdečino veznic, oteklino vek, občutljivostjo na svetlobo in z izcedkom iz oči.**
- Težave trajajo od **nekaj dni do dveh tednov** (zlasti v primeru gnojnega vnetja očesnih veznic).

UKREPI PRI KONJUNKTIVITISU

- Otrok z vnetjem oči **ne sme v kolektiv.**
- Bolezen se širi **kapljično in kontaktno.**
- Potrebno je upoštevati **ukrepe za preprečevanje bolezni, ki se širijo kapljično in kontaktno** (umivanje rok, zračenje ...).

HERPETIČNI GINGIVOSTOMATITIS (SLINAVKA)

- Povzročitelj obolenja je virus **herpes simplex tip 1**. Običajno se javlja pri otrocih v starosti 10 mesecev do 3 let.
- **Inkubacija** traja običajno 6 do 7 dni.
- Slinavka je **nalezljiva** bolezen.

Klinična slika slinavke

- Bolezen se začne s slabim počutjem in zvišano telesno temperaturo.
- Sluznica v ustih je pordela in otekla, kmalu se na sluznici žrela pojavijo mehurčki.
- Ti zelo hitro počijo, pojavijo se do 3 mm velike razjede.
- Spremembe se širijo na ustnice, dlesni, jezik in trdo nebo.
- Bolni otroci odklanjajo hrano in tekočino.
- Spremembe se pojavljajo od 4 do 5 dni, nato se v približno tednu dni sluznica normalizira.

Ukrepi pri slinavki

- Za prenos je pomemben neposreden stik sluznice ali kože s **slino, ki vsebuje virus.**
- Potrebno je upoštevati **ukrepe za preprečevanje bolezni, ki se širijo kapljično in kontaktno** (umivanje rok, mokro čiščenje površin, pranje igrač in posteljnine, zračenje prostorov).
- **Starši naj otroka, ki ima slinavko ne pripeljejo v vrtec.**

AKUTNE OKUŽBE ČREVESJA

- Večino akutnih gastroenterokolitisov povzročajo virusi, najpogostejše **rotavirus**, ki mora biti laboratorijsko potrjen.
- V Sloveniji beležimo 10.000 do 17.000 črevesnih nalezljivih obolenj na leto.
- Simptomi: **driska, bruhanje**, bolečine v trebuhu, možna vročina, kri in sluz na blatu, **dehidracija**...

UKREPI ZA PREPREČEVANJE AKUTNIH ČREVESNIH OKUŽB

- Pogosto **zračenje**.
- Nadzor nad umivanjem **rok**.
- Higienško **previjanje**.
- Pogosto pranje **igrač**, izločitev mehkih igrač.
- **Obvestilo staršem** o bolezni: otrok, ki je bruhal ali imel drisko, mora ostati doma vsaj 24 ur po zadnjem bruhanju ali odvajanju tekočega blata.

NAGLAVNE UŠI

- Ušivost je razširjena po vsem svetu.
- Epidemije se pojavljajo v otroških **kolektivih**: šolskih, predšolskih, v zavodih.
- Rezervoar je človek.
- V Sloveniji v glavnem opazamo **naglavne** uši, ki živijo na lasišču, lahko pa jih opazimo tudi na obrveh in trepalnicah.
- Naglavne uši lahko povzročajo mnoge neprijetnosti: **srbečico lasišča, krastavost, sekundarne okužbe z bakterijami.**

NAGLAVNE UŠI

- Prenos: direktni stik z infestirano osebo (lahko tudi preko posteljnine).
- Tako naglavne kot oblačilne uši lahko preživijo brez hrane okoli teden dni.
- **Razvojni cikel** uši ima 3 oblike: jajčece, nimfo in odraslo žival.
- Najprimernejša temperatura za razvoj je 32°C . Če je temperatura nižja od 22°C , se jajčeca ne razvijajo. Razvojni cikel naglavne ali telesne uši traja v povprečju 18 dni, odrasla žival pa živi okoli mesec dni.

NAGLAVNE UŠI - PREPREČEVANJE

- Zgodnje odkrivanje in uničevanje jajčec in odraslih živali.
- Potrebno se je izogibati neposrednega stika z infestirano osebo.
- Pri otrocih je potrebno redno vsakodnevno pregledovanje lasišča.
- Ob pojavu uši v vrtcu obvestimo vse starše v prizadetih skupinah.

NAGLAVNE UŠI- PREPREČEVANJE

- Zdravljenje vseh družinskih članov **HKRATI!**
- Potrebno je **pranje posteljnine, vzglavnikov, pokrival** na temperaturi vsaj 60°C in pogosto sesanje prostorov. Doma ne smemo pozabiti na **oblazinjeno pohištvo, preproge, odeje, mehke plišaste igrače**, kamor smo lahko zanesli odrasle živali. Odrasle uši dlje časa preživijo brez hrane, zato moramo pomisliti na vse možne kotičke, kjer se lahko zadržujejo.

NAGLAVNE UŠI - PREPREČEVANJE

Specifično zdravljenje:

- ustrezni šamponi in uporaba glavnikov za prečesavanje.
- po 7 do 10 dneh je potrebno postopek razkuževanja ponoviti.

V VRTEC ZDRAV OTROK

Starši,

v vrtec pripeljite le zdravega otroka.

Bolan otrok se bo bolje počutil in se hitreje pozdravil v domačem okolju.

S tem bomo preprečili tudi prenos nalezljive bolezni na druge otroke v vrtcu.

KDAJ OTROK NE SME V VRTEC?

Ne pripeljite v vrtec otroka, ki je v zadnjih **24 urah**:

- bruhal,
- imel povišano telesno temperaturo,
- imel več kot dvakrat drisko,
- če ima slinavko ali gnojno vnetje oči.

OTROK **SME** PONOVRNO V VRTEC

Ko je:

- zdrav in vsaj 2 dni nima vročine,
- vsaj 1 dan ne bruha,
- vsaj 1 dan nima več driske.